

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bhar.III.635/2019/5. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2020. január 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2019. október 15. napján kihirdetett **ügyszám**/3. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtását 4 (négy) évi próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását mellőzi.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott lakcíme **cím**

I n d o k o l á s

- [1] **vádlottat** a Nyíregyházi Járásbíróság a 2019. április 30. napján kihirdetett **ügyszám**1/35. számú ítéletével bűnösnek mondta ki önbíráskodás büntettének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 368. § (1) bekezdés], ezért őt egy évi börtönbüntetésre és 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1000 Ft-ban határozta meg. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtásának esetére a feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségéről és arról, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetés esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Az ellene uzsora-bűncselekmény büntette (Btk. 381. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. A bűnügyi költség megfizetésére a vádlottat kötelezte.
- [2] A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2019. október 15. napján kihirdetett **ügyszám**/3. számú ítéletével az első fokú bíróság határozatát megváltoztatta. Az önbíráskodás büntettének kísérleteként értékelt bűncselekményt zsarolás büntette kísérletének [Btk. 367. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont] minősítette. A vádlottat bűnösnek mondta ki uzsorabűncselekmény büntetében [Btk. 381. § (1) bekezdés]. A vádlott büntetését - halmazati büntetesként - 3 évre súlyosította a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésével. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről. Mellékbüntetésül 3 évi

közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés kiszabását mellőzte. A vádlottal szemben 15.000 Ft-ban meghatározott vagyonek Kobzást rendelt el. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [3] A másodfokú bíróság ítéletét az ügyészség tudomásul vette.
Ellene a vádlott és a védője jelentettek be fellebbezést felmentés, eltérő minősítés és enyhítés érdekében. A védő eleget tett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 617. §-a folytán alkalmazandó 584. §-ának (6) bekezdésében foglalt kötelezettségének és a fellebbezését írásban indokolta. Ebben a fellebbezésének irányait fenntartva a tényállás téves megállapítására és bizonyítási indítvány elutasítására hivatkozott, mint kérelmének indokaira. Törvénysértőnek találta a tényállásból annak mellőzését, hogy **sértett** nem akarta visszafizetni az általa is elismerten átvett 70.000 Ft összegű tartozását. Ezzel összefüggésben a nyomozati eljárásban történeteket vetette össze a vádemeléssel, amellyel az ügyészség - álláspontja szerint - iratellenesen kizárólag **sértett** vallomására alapította a bűnösség megállapítására tett indítványát. Ezt követően az uzsora bűncselekmény megállapíthatóságának szempontrendszerét elemezve jutott arra a következtetésre, hogy jelen esetben tényállási elemek hiányában a vádlott felmentése szükséges. A zsarolással összefüggésben az önkéntes elállást vetette fel, mint büntethetőséget megszüntető okot. Minősítő körülmény semmiképpen sem állapítható meg, így legfeljebb az alapeset róható a vádlott terhére, az is befejezetlen kísérletként. Vitatja a másodfokú bíróságnak a becsatolt hangfelvétel felhasználhatóságával kapcsolatos nemleges álláspontját.
- [4] A fellebbviteli főügyészség a törvényszék ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [5] A vádlott és a védő fellebbezése joghatályos. A másodfokú bíróság a Be. 615. §-a (2) bekezdésének a/ pontja szerinti ellentétes döntést hozott, amikor az első fokon felmentett vádlott bűnösségét állapította meg. A bejelentett jogorvoslatok az ellentétes döntést sérelmezik, amelyek így megfelelnek a Be. 615. §-a (3) bekezdésének a/ pontjában írt feltételnek.
Az ítélet tábla a fellebbezés elbírálására a Be. 620. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött.
- [6] A nyilvános ülésen a védő a fellebbezésének írásban előterjesztett indokait fenntartotta. A zsarolás alapesetének kísérletében való bűnösség kimondása mellett felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására tett indítványt.
- [7] A fellebbviteli főügyészség az átiratának megfelelően a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Kifejtette a védői perbeszédre reagálva, hogy kísérleti szakban maradás esetén önkéntes elállásról nem lehet szó akkor, amikor „a vádlotti fenyegetés annyira komoly volt, hogy a sértett a következő napon feljelentést tett a rendőrségen és a vádlott semmilyen módon nem adta kifejezésre azt, hogy ő esetleg ezt az összeget a továbbiakban már nem kívánja követelni”.
- [8] Az ítélet tábla a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezésekkel sérelmezett ellentétes döntését, valamint az első- és másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki milyen okból fellebbezett [Be. 618. § (1) bekezdés a/ pont aa/ alpont és (2) bekezdés].
- [9] Az ítélet tábla sem az első- sem a másodfokú eljárást érintően nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely hatályon kívül helyezést vonna maga után, és ilyen eljárási hibára az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.
- [10] A Be. 619. §-ának (2) bekezdése értelmében a harmadfokú eljárásban nincs helye bizonyításnak, a 615. § (6) bekezdése tiltja, hogy a másodfellebbezésben bizonyítást indítványozzanak, új tény

állítsanak vagy új bizonyítékra hivatkozzanak. A védő által a nyilvános ülésen becsatolt okiratok ebbe a tilalmi körbe tartoznak, ezért az ítéletábra azokat nem ismertette, az bizonyítási eljárásnak minősült volna. A másodfokon elutasított bizonyítási indítványnak csak akkor lenne jelentősége, ha az ítéletábra a törvényszék ítéletének megalapozatlanságát állapítaná meg.

- [11] A Be. 619. §-ának (1) bekezdése korlátozza a felülbírálat terjedelmét. A harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.
Megalapozatlanságot azonban nem lehetett megállapítani. A védelem által sérelmezett tényállásrész mellőzése és a másodfokú bíróság által e helyett rögzített tények irathűek (6. oldal első bekezdés), azonban a cselekmény jogi megítélését nem érintették. A további tényállás-kiegészítések sem szenvednek megalapozatlansági hibában.
- [12] A védő felmentésre irányuló fellebbezése - bár a tényálláson keresztül -, de valójában az uzsora-bűncselekmény jogi megítélését támadja. A másodfokú bíróság az ítéletének 8-10. oldalán részletesen és magas színvonalon fejtette ki e bűncselekmény tényállási elemeinek helyes értelmezését. Nincs tehát annak jelentősége, hogy ki kezdeményezte az ügyletet. A rászorultság valóban nem azonosítható a mélyszegénység fogalmával, amely szociológiai és nem jogi kategória. A normaszöveg szerint a különösen aránytalan mértékű ellenszolgáltatást tartalmazó megállapodás **teljesítésének** kell alkalmasnak lenni arra, hogy súlyos vagy további nélkülözést eredményezzen. A törvényszék által levezetett jogszabály-értelmezés mindenben megfelel a Kúria által közzétett EBH2017. B.3. elvi határozatban kifejtetteknek is.
- [13] Az uzsora-bűncselekménnyel kapcsolatban hozott ellentétes döntés, a bűnösség megállapítása tehát törvényes volt. Az ítéletábra a Be. 615. §-ának (3) bekezdése szerinti fellebbezést nem találta alaposnak, így a Be. 618. §-ának (3) bekezdése értelmében a további bűncselekmény (zsarolás büntette) minősítését nem vizsgálta annak megállapítását követően, hogy az az alóli felmentésnek nincs helye, de az eljárás megszüntetésének sem.
- [14] A büntetés kiszabása körében azonban helye van a harmadfokú felülbírálatnak a Be. 618. § (3) bekezdésének a/ pontja és az 590. § (5) bekezdésének a/-c/ pontja együttes értelmezését követően a Be. 590. §-ának (5) bekezdése d/ pontjának alkalmazásával.
A bűncselekmények elkövetése óta bekövetkezett időmúlás tetemes, az egyik cselekmény kísérleti szakban maradása és a cselekmények súlyosabb következmények bekövetkezése előtti megrekedése miatt a valós tárgyi súlyukat figyelembe véve az ítéletábra lehetőséget látott a korábban lopás vétsége miatt felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt - a próbaidő eredményesen eltelt - vádlottal szemben a büntetés enyhítésére, amely a halmazatban álló, súlyosabb büntetéssel fenyegetett bűncselekmény törvényi minimumát jelenti. A 2 évi szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére a Btk. 85. §-ának (1) bekezdése ad törvényes lehetőséget, amelynek alkalmazására az ítéletábra a vádlott személyi körülményei (három kiskorú gyermek eltartása) miatt alapot látott. A felfüggesztés próbaidejét a törvényi maximumot - Btk. 85. § (2) bekezdés - megközelítő tartamban, 4 évben határozta meg. Ez az időtartam kellő biztosítékot szolgáltat arra, hogy a vádlottat a jövőben visszatartsa a hasonló vagy bármilyen más bűncselekmény elkövetésétől, hiszen ez esetben a büntetés végrehajtásának elrendelésével kell számolnia.
Közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására kizárólag végrehajtható szabadságvesztés büntetés mellett kerülhet sor - Btk. 61. § (1) bekezdés -, ezért azt az ítéletábra mellőzte.

- [15] A másodfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek értelemszerűen azzal a megjegyzéssel, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére vonatkozik.
- [16] Az ítélőtábla az eddig írtakra tekintette a másodfokú ítéletet a Be. 624. §-ának (1) bekezdése értelmében részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.
- [17] Végezetül feltüntette a vádlott lakcímét a személyazonosító igazolványában rögzítetteknek megfelelően.

, 2020. január 16.

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Ficsór Gabriella sk. előadó bíró,
Dr. Szabó József sk. bíró

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék **ügyszám/3.** számú ítélete az ítélőtábla ítéletében írt változtatásokkal jogerős.

, 2020. január 16.

. Elek Margit sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő